

Briselē, XXX.
[...] (2022) XXX draft

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Grozījumi Komisijas paziņojumā “Papildu pamatnostādnes par vertikālajiem ierobežojumiem nolīgumos par mehānisko transportlīdzekļu pārdošanu un remontu, un par mehānisko transportlīdzekļu rezerves daļu izplatīšanu”

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Grozījumi Komisijas paziņojumā “Papildu pamatnostādnes par vertikālajiem ierobežojumiem nolīgumos par mehānisko transportlīdzekļu pārdošanu un remontu, un par mehānisko transportlīdzekļu rezerves daļu izplatīšanu”

1. Komisijas paziņojumu “Papildu pamatnostādnes par vertikālajiem ierobežojumiem nolīgumos par mehānisko transportlīdzekļu pārdošanu un remontu, un par mehānisko transportlīdzekļu rezerves daļu izplatīšanu”⁽¹⁾ ar šo groza šādi.
2. Paziņojuma 2. punktā vārdus “Komisijas 2010. gada 20. aprīļa Regulas (ES) Nr. 330/2010 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu vertikālu nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām” aizstāj ar vārdiem “Komisijas 2022. gada 10. maija Regulas (ES) 2022/720 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu vertikālo nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām”. Paziņojuma 3. un 4. zemsvītras piezīmes saturu aizstāj attiecīgi ar “OV L 134, 11.5.2022., 4. lpp.” un “[XXX]”.
3. Paziņojuma 17. punktu aizstāj ar šādu:

“17) Ja nolīgumos ir iekļauti stingrie ierobežojumi, uz nolīgumiem neattiecinās Mehānisko transportlīdzekļu grupu atbrīvojuma regulu. Šie ierobežojumi ir uzskaitīti Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulas 4. pantā un Mehānisko transportlīdzekļu grupu atbrīvojuma regulas 5. pantā. Tā kā stingrie ierobežojumi ir nopietni konkurences ierobežojumi, attiecībā uz kuriem tiek pieņemts, ka tie parasti rada tīro kaitējumu konkurencei, Komisija, novērtējot nolīgumus saskaņā ar Mehānisko transportlīdzekļu grupu atbrīvojuma regulu, piemēros šādus principus: a) ja nolīgumā ir iekļauts stingrais ierobežojums, uz nolīgumu, visticamāk, attiecas Līguma 101. panta 1. punkta darbības joma; un b) nolīgums, kurā ir iekļauts stingrais ierobežojums, visticamāk, neatbilst Līguma 101. panta 3. punkta nosacījumiem. Tomēr uzņēmums drīkst pierādīt, ka atsevišķā gadījumā uz šādu nolīgumu izņēmuma kārtā neattiecas Līguma 101. panta 1. punkta darbības joma vai ka tam ir konkurenci veicinoša ietekme saskaņā ar Līguma 101. panta 3. punktu.”.
4. Paziņojuma 19. punktu aizstāj ar šādu:

“(19) “Oriģinālas daļas vai iekārtas” ir daļas vai iekārtas, kas attiecīgā mehāniskā transportlīdzekļa montāžai izgatavotas saskaņā ar mehāniskā transportlīdzekļa ražotāja noteiktām specifikācijām un ražošanas standartiem daļu vai iekārtu ražošanai (sk. Eiropas

Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Regulas (ES) 2018/858 par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK⁽¹³⁾, 55. panta 5. punkta otro daļu).”.

⁽¹³⁾ OV L 151, 14.6.2018., 1. lpp.

5. Paziņojuma 21. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

“Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulas 4. panta f) punkts raksturo to kā stingro ierobežojumu, ja nolīgums starp sastāvdaļu piegādātāju un šīs sastāvdaļas iestrādājošo pircēju kavē vai ierobežo piegādātāja spēju pārdot sastāvdaļas galalietotājiem, neatkarīgiem remontētājiem, vairumtirgotājiem un citiem pakalpojumu sniedzējiem, kurus pircējs nav pilnvarojis remontēt vai apkalpot savas preces.”.

6. Paziņojuma 26. punkta divus pēdējos teikumus aizstāj ar šādu tekstu:

“Uz nekonkurēšanas saistībām, kas ir automātiski atjaunojamas pēc piecu gadu termiņa beigām, attiecas grupu atbrīvojuma regulas, ar nosacījumu, ka pircējs samērīgā paziņošanas termiņā un ar samērīgām izmaksām var faktiski atkārtoti apspriest vai izbeigt vertikālo nolīgumu, kurā ietvertas šīs saistības, tādējādi ļaujot pircējam faktiski mainīt piegādātāju pēc piecu gadu termiņa beigām.”.

7. Paziņojuma 31. punktā vārdus “1. panta d) apakšpunkts” aizstāj ar vārdiem “1. panta f) apakšpunkts”.

8. Paziņojuma 34. punktā 19. zemsvītras piezīmes saturu aizstāj ar “Sk. Vispārējās vertikālās pamatnostādnes, 310. punkts.”.

9. Paziņojuma 38. punktā vārdus “vispārējo vertikālo pamatnostādņu VI.2.1. sadaļā” aizstāj ar vārdiem “Vispārējo vertikālo pamatnostādņu 8.2.1. sadaļā”.

10. Paziņojuma 40. punktā vārdus “Vispārējo vertikālo pamatnostādņu VI.2.1. sadaļā” aizstāj ar vārdiem “Vispārējo vertikālo pamatnostādņu 8.2.1. sadaļā”.

11. Paziņojuma 44. punktu aizstāj ar šādu:

“(44) Kvalitatīvi kritēriji ierobežo izplatītāju vai remontētāju skaitu netieši, paredzot nosacījumus, kurus nevar izpildīt visi izplatītāji vai remontētāji, savukārt kvantitatīvi kritēriji ierobežo izplatītāju vai remontētāju skaitu tieši, piemēram, nosakot to skaitu. Tiek uzskatīts, ka tīkli, kuru pamatā ir kvantitatīvi kritēriji, parasti ir ierobežotāki nekā tīkli, kuru pamatā ir vienīgi kvalitatīva atlase, un tādējādi pastāv lielāka varbūtība, ka uz tiem attieksies Līguma 101. panta 1. punkts.”.

12. Paziņojuma 46. punktu aizstāj ar šādu:

“46) Selektīvas izplatīšanas nolīgumus novērtēs saskaņā ar vispārējiem principiem, kas izklāstīti Vispārējo vertikālo pamatnostādņu 4.6.2. sadaļā. Grupu atbrīvojuma regulas paredz atbrīvojumu attiecībā uz selektīvas izplatīšanas nolīgumiem neatkarīgi no produkta veida vai no piemēroto selektīvo kvantitatīvo vai kvalitatīvo kritēriju veida, ja vien pušu tirgus daļas nepārsniedz 30 %. Tomēr minētais atbrīvojums ir atkarīgs no tā, vai nolīgumi neparedz kādu no stingrajiem ierobežojumiem, kas noteikti Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulas 4. pantā un Mehānisko transportlīdzekļu grupu atbrīvojuma regulas 5. pantā, vai arī kādu no izslēgtajiem ierobežojumiem, kas izklāstīti Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulas 5. pantā, un kurus nevar nodalīt no pārējā nolīguma.”.

13. Paziņojuma 47. punktu aizstāj ar šādu:

“(47) Trīs no Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulā minētajiem stingrajiem ierobežojumiem īpaši attiecas uz selektīvu izplatīšanu. Regulas 4. panta c) punkta i) apakšpunktā kā stingrais ierobežojums ir noteikts ierobežojums, kas attiecas uz to, kādā teritorijā vai kādiem klientiem selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki var aktīvi vai pasīvi pārdot līguma preces vai pakalpojumus. Šim stingrajam ierobežojumam ir izņēmumi, piemēram, ierobežojums, kas attiecas uz aktīvo pārdošanu, ko veic selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki un to klienti tādā teritorijā vai tādai klientu grupai, kura rezervēta piegādātājam vai kuru piegādātājs ekskluzīvi iedalījis lielākais pieciem ekskluzīvajiem izplatītājiem (Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulas 4. panta c) punkta i) apakšpunkta 1) punkts; ierobežojums, kas attiecas uz aktīvo vai pasīvo pārdošanu, kuru veic selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki nepilnvarotiem izplatītājiem, kas atrodas teritorijā, kurā tiek izmantota selektīvā izplatīšanas sistēma (Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulas 4. panta c) punkta i) apakšpunkta 2) punkts; ierobežojums, kas paredz aizliegumu sistēmas dalībniekam darboties neapstiprinātā iedibinājuma vietā (Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulas 4. panta c) punkta i) apakšpunkta 3) punkts; ierobežojums, kas attiecas uz aktīvo vai pasīvo pārdošanu galalietotājiem, ko veic selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki, kuri darbojas vairumtirdzniecības līmenī (Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulas 4. panta c) punkta i) apakšpunkta 4) punkts; un ierobežojums, kas attiecas uz spēju aktīvi vai pasīvi pārdot sastāvdaļas, kuras tiek piegādātas iestrādāšanai precēs, tādiem klientiem, kas tās izmantotu tāda paša veida preču ražošanai, kuras ražo piegādātājs (Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulas 4. panta c) punkta i) apakšpunkta 5) punkts. Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma regulas 4. panta c) punkta ii) apakšpunktā kā stingrais ierobežojums ir noteikts ierobežojums, kas attiecas uz savstarpējām piegādēm starp izplatītājiem selektīvās izplatīšanas sistēmā, tai skaitā starp izplatītājiem, kas darbojas dažādos tirdzniecības līmeņos. Regulas 4. panta c) punkta iii) apakšpunktā kā stingrais ierobežojums norādīti nolīgumi, kuri ierobežo aktīvo vai pasīvo pārdošanu galalietotājiem, ko veic selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki, kuri darbojas mazumtirdzniecības līmenī, neskarot Vispārējā vertikālā grupu atbrīvojuma

regulas 4. panta c) punkta i) apakšpunkta 1) un 3) punktā minētos ierobežojumus. Šiem trīs stingrajiem ierobežojumiem ir īpaša nozīme mehānisko transportlīdzekļu izplatīšanas jomā.”.

14. Paziņojuma 51. punktā vārdus “4. panta c) punkta” aizstāj ar vārdiem “4. panta c) punkta iii) apakšpunkta”.

15. Paziņojuma 53. punktu aizstāj ar šādu:

“(53) Kā paskaidrots vispārējo vertikālo pamatnostādņu 146. punktā, iespējamie konkurenci radītie riski selektīvu izplatīšanas sistēmu gadījumā ir zīmola iekšējās konkurences mazināšanās un, jo īpaši kumulatīvās iedarbības gadījumā, noteikta veida vai veidu izplatītāju tirgus piekļuves bloķēšana, kā arī konkurences vājināšanās un aizliegtas vienošanās riska veicināšana piegādātāju vai pircēju starpā pircēju ierobežotā skaita dēļ.”

16. Paziņojuma 54. punkta pēdējo teikumu aizstāj ar šādu:

“Tīri kvalitatīva selektīvā izplatīšana var neietilpt Līguma 101. panta 1. punkta darbības jomā, ja ir izpildīti trīs nosacījumi, kas izklāstīti šo pamatnostādņu 43. punktā.”

17. Paziņojuma 60. punkta pēdējo teikumu aizstāj ar šādu:

“Šajā nolūkā sevišķa uzmanība būtu jāpievērš trīs īpašiem rīcības veidiem, ar ko ir iespējams ierobežot šādu konkurenci, proti, liedzot neatkarīgiem tirgus dalībniekiem piekļuvi būtiskiem ievaddatiem, ļaunprātīgi izmantojot tiesiskās un/vai pagarinātās garantijas, lai izslēgtu neatkarīgos remontētājus, vai piekļuvi pilnvarotu remontētāju tīkliem piešķirot atbilstīgi kritērijiem, kas nav kvalitatīvi kritēriji.”

18. Virsrakstu pirms 62. punkta aizstāj ar šādu:

“Neatkarīgu tirgus dalībnieku piekļuve būtiskiem ievaddatiem”

19. Paziņojuma 62. punktu aizstāj ar šādu:

“(62) Tīri kvalitatīva selektīvā izplatīšana var neietilpt Līguma 101. panta 1. punkta darbības jomā, ja ir izpildīti trīs nosacījumi, kas izklāstīti šo pamatnostādņu 43. punktā. Tomēr uz kvalitatīvās selektīvās izplatīšanas nolīgumiem, kas noslēgti ar pilnvarotiem remontētājiem un/vai rezerves daļu izplatītājiem, var attiekties Līguma 101. panta 1. punkts, ja saistībā ar šiem nolīgumiem kāda no pusēm rīkojas tā, ka tiek bloķēta neatkarīgu tirgus dalībnieku piekļuve tirgum, piemēram, tiem netiek sniegti tādi ievaddati kā tehniskā informācija, rīki, apmācība un transportlīdzekļu ģenerētie dati, kas ir būtiski remontam un tehniskajai apkopei. Šajā kontekstā jēdziens neatkarīgi tirgus dalībnieki ietver neatkarīgus remontētājus, rezerves daļu ražotājus un izplatītājus, remonta iekārtu vai rīku ražotājus, tehniskās informācijas izdevējus, autoklubus, tirgus dalībniekus, kuri sniedz palīdzību uz ceļa, tirgus dalībniekus, kuri piedāvā pārbaudes un testēšanas pakalpojumus, un tirgus dalībniekus, kuri piedāvā remontētāju apmācību.”.

Svīturo 27. zemsvīturo piezīmī 62. punktā.

20. Pēc 62. punkta iekļauj šādu 62.a punktu:

“(62a) Apsverot, vai tādas konkrētas informācijas vienības, kas ietilpst kādā no šo pamatnostādņu 62. punktā minētajām ievaddatu kategorijām, neizpaušanas rezultātā uz attiecīgajiem nolīgumiem var attiekties Līguma 101. panta 1. punkts, būtu jāņem vērā vairāki faktori, tostarp:

a) vai attiecīgās informācijas vienības neizpaušana ievērojami ietekmēs neatkarīgu tirgus dalībnieku spēju veikt savus uzdevumus un radīt konkurences spiedienu tirgū;

b) vai attiecīgā informācijas vienība ir darīta pieejama attiecīgā pilnvaroto remontētāju tīkla dalībniekiem; ja tā jebkādā veidā ir pieejama pilnvaroto remontētāju tīkla dalībniekiem, tai vajadzētu būt nediskriminējoši pieejamai arī neatkarīgiem tirgus dalībniekiem;

c) vai attiecīgā informācijas vienība⁽²⁷⁾ galu galā tiks izmantota mehānisko transportlīdzekļu remontam un tehniskajai apkopei, vai arī citā nolūkā⁽²⁸⁾, piemēram, rezerves daļu vai rīku ražošanai.”.

(²⁷) Piemēram, informācija, kas tiek sniegta izdevējiem tālāknodošanai mehānisko transportlīdzekļu remontētājiem.

(²⁸) Informācija, ko izmanto rezerves daļas uzstādīšanai vai rīka lietošanai mehāniskajā transportlīdzeklī, būtu uzskatāma par tādu, ko izmanto remontam un tehniskajai apkopei, savukārt informācija par uzbūvi, ražošanas procesu vai materiāliem, ko izmanto rezerves daļas ražošanai, nebūtu uzskatāma par tādu, kas ietilpst šajā kategorijā, un tāpēc to var neizpaust.

21. Pirms 63. punkta iekļauj šādu virsrakstu:

“Tehniskā informācija”

22. Paziņojuma 63. punkta sākumā pievieno šādu tekstu:

“(63) Tehniskā informācija ir ievaddati, kas, iespējams, ir būtiski remonta un tehniskās apkopes darbībām. Lai noteiktu, vai konkrēta tehniskās informācijas vienība ir remonta un tehniskās apkopes darbībām būtiski ievaddati, jāņem vērā šo pamatnostādņu 62.a punktā noteiktie kritēriji. Tehniskā informācija būtu jānošķir no citu veidu informācijas, piemēram, komercinformācijas⁽²⁹⁾, kuras neizpaušana ir likumīga.”.

(²⁹) Šajās pamatnostādnēs komercinformācija ir informācija, ko izmanto uzņēmējdarbībai remonta un tehniskās apkopes jomā, bet kas nav vajadzīga, lai veiktu mehānisko transportlīdzekļu remontu vai tehnisko apkopi. Šāda informācija ir, piemēram, norēķinu programmatūra vai informācija par pilnvarotajā tīklā praktizētajām stundas samaksas likmēm.

23. Paziņojuma 65. punktu aizstāj ar šādu:

“(65) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Regulā (ES) 2018/858 par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK, cita

starpā ir paredzēta sistēma mehānisko transportlīdzekļu remonta un tehniskās apkopes informācijas izplatīšanai. Turklāt Komisijas 2021. gada 20. maija Deleģētajā regulā (ES) 2021/1244, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/858 X pielikumu groza attiecībā uz standartizētu piekļuvi transportlīdzekļa iebūvētās diagnostikas informācijai un remonta un apkopes informācijai, un prasībām un procedūrām par piekļuvi transportlīdzekļa drošības informācijai ⁽³⁰⁾, ir noteikta īpaša procedūra, ar ko neatkarīgus tirgus dalībniekus apstiprina un pilnvaro, lai tie varētu piekļūt transportlīdzekļa drošības elementiem. Komisija šīs regulas ņems vērā, izvērtējot gadījumus, kad ir aizdomas par remonta un tehniskās apkopes tehniskās informācijas neizpaušanu.”

⁽³⁰⁾ OV L 272, 30.7.2021., 16. lpp.

24. Paziņojuma 66. punktā:

- a. pēdējo teikumu aizstāj ar šādu: “Regulas (ES) 2018/858 attiecīgās prasības būtu jāizmanto arī kā vadlīnijas tam, ko Komisija uzskata par tehnisku informāciju Līguma 101. panta piemērošanas vajadzībām.”, un
- b. 34. zemspītras piezīmi pārnumurē par 31. zemspītras piezīmi.

25. Paziņojuma 67. punktā:

- a. pēdējo teikumu aizstāj ar šādu: “Līguma 101. pants tomēr neuzliek piegādātājam pienākumu sniegt tehnisku informāciju standartizētā formā vai, izmantojot kādu konkrētu tehnisku sistēmu, kā noteikts, piemēram, standartā EN ISO 18541–2014 un Komisijas 2009. gada 18. marta Regulā (EK) Nr. 295/2009 par atsevišķu preču klasifikāciju kombinētajā nomenklatūrā.”, un
- b. 35. zemspītras piezīmi pārnumurē par 32. zemspītras piezīmi.

26. Pēc 67. punkta iekļauj šādu virsrakstu un 67.a punktu:

“Transportlīdzekļu ģenerētie dati

(67.a) Ciktāl transportlīdzekļu ģenerētie dati ir būtiski remontam un tehniskajai apkopei, iepriekš minētie apsvērumi attiecas arī uz to pieejamību neatkarīgiem tirgus dalībniekiem. Lai noteiktu, vai konkrēta transportlīdzekļu ģenerēto datu vienība ir remonta un tehniskās apkopes darbībām būtiski ievaddati, jāņem vērā šo pamatnostādņu 62.a punktā noteiktie kritēriji. Šajā saistībā kā vadlīnijas būtu jāizmanto esošie standarti un Regulas (ES) 2018/858 attiecīgās prasības ⁽³³⁾.”.

⁽³³⁾ Tas ietver šādu datu pieejamību neatkarīgiem tirgus dalībniekiem, lai tie varētu veikt remonta un tehniskās apkopes darbības ar bezvadu teritoriālo tīklu atbalstu. Sk. Regulas (ES) 2018/858 61. panta 11. punktu.

27. Pirms 68. punkta iekļauj šādu virsrakstu:

“Rīki un apmācība”

28. Paziņojuma 68. punktu aizstāj ar šādu:

“(68) Ciktāl rīki un/vai apmācība ir būtiski remontam un tehniskajai apkopei, iepriekš minētie apsvērumi attiecas arī uz to pieejamību neatkarīgiem tirgus dalībniekiem. Lai noteiktu, vai konkrēts rīks un/vai mācību elements ir remonta un tehniskās apkopes darbībām būtiski ievaddati, jāņem vērā šo pamatnostādņu 62.a punktā noteiktie kritēriji. “Rīki” šajā kontekstā ietver elektroniskās diagnostikas un citus remonta rīkus un ar tiem saistīto programmatūru, tai skaitā regulārus programmatūras atjauninājumus, kā arī šādu rīku pēcpārdošanas apkalpošanu.”.

(¹) OV C 138, 28.5.2010., 16. lpp.